Undervisningsbeskrivelse

Stamoplysninger til brug ved prøver til gymnasiale uddannelser

Termin	Sommer 2026
Institution	Det Blå Gymnasium, Tønder
Uddannelse	EUX
Fag og niveau	Kulturforståelse C
Lærer(e)	Fanny E. Nørgaard-Nielsen
Hold	EUX

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb

Titel 1	Kulturteori
Titel 2	Danmark, mit fædreland
Titel 3	Kulturel identitet og ungdomskultur
Titel 4	Muslimer i Danmark
Titel 5	Kina

Beskrivelse af de enkelte undervisningsforløb

Retur til forside

Titel 1	**Kulturteori**
Indhold	**Tekster**: • Kasper Asklund: "Kultur på arbejde", Systime 2014, ibogens kap. 1.1, 1.2, 1.3 samt kap. 4.1, 4.2 og 4.3: https://culture.systime.dk/?id=1 • Iben Jensen: "Grundbog i kulturforståelse", Roskilde Universitetsforlag 2006, s. 52-56 *("Det nationale og det globale")*. • Anne Skaarup Rasmussen m.fl.: "Det kulturelle møde", Systime 2006, s. 22-42 samt s. 43-50 (*Hall*). • Hans Carl Madsen m.fl.: "Danmark i dag – Samfundsfag C", Systime 2010, s. 29-31 (*om socialisering, normer og sanktioner*). **Links**: • Artikel: "*Jeg kunne da også bare skifte navn til Muhammed*", Information 2016: www.information.dk/2016/07/ogsaa-bare-skifte-navn-muhammed • Artikel: "*Store partier forstår Vermunds planer om Muhammed-annoncer",* dr.dk 2020: https://www.dr.dk/nyheder/politik/store-partier-forstaar-vermunds-planer-om-muhammed-annoncer-intet-galt-i-det • Video: *"Major elements that define culture"*, 2014: https://www.youtube.com/watch?v=jt2tikGSu98 • Film: "Crash", Paul Haggis 2004
Omfang	13 lektioner á 45 minutter
Særlige fokus-punkter	Eleverne har stiftet bekendtskab med begreber som bl.a. det beskrivende vs. komplekse kulturbegreb, kulturel identitet, etnocentrisme, stereotyper, fordomme, kulturrelativisme, diskrimination, socialisering, nationalitet, globalisering, lokalisering, minoriteter, homogenitet, subkulturer, normer, værdier og sanktioner. Desuden Geert Hofstede: Det mentale program, løgdiagrammet og de 6 kulturelle dimensioner – samt Edward T. Hall: Høj- og lavkontekst, fast and slow messages, monokron vs. polykron kultur. Eleverne har trænet: – kulturelle udtryksformer i tid og rum – teorier om kultur og identitet – det nationale og det globale – kulturelle undersøgelsesmetoder - at identificere og beskrive kulturelle udtryk – at redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier – at reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces – at behandle problemstillinger i samspil med andre fag

	− at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussioner, virtuelle arbejdsformer, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser.

Retur til forside

Titel 2	**Danmark, mit fædreland**
Indhold	**Tekster:** • Anne Skaarup Rasmussen m. fl.: "Det kulturelle møde", Systime 2006, s. 17-21 ("*Dansk identitet og kultur*"). • Peter Lüchau m.fl.: "Små og store forandringer: Danskernes værdier siden 1981", Hans Reitzel 2011, s. 76-96. • Allan Ahle m.fl.: "Horisont – grundbog i religion", s. 36-38 og s. 41-44. Gyldendal 2013 *(afsnit om sekularisering og individualiseret religion).* **Teori om feltarbejde** (*kvantitativ vs. kvalitativ metode, etik og spørgeskemaundersøgelse*): • Birgit Andersen m.fl.: "Senmoderne religiøsitet i Danmark", Systime 2008, side 183-184 og side 187-190. • Esben Andreasen m.fl.: "Religion og kultur – en grundbog", Systime 2010, side 273 og side 280-281. **Links:** • Lene Madsen m. fl., "Grundbogen til religion C", Systime: https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=292&L=0 https://grundbogentilreligionc.systime.dk/index.php?id=295&L=0 = "Etiske principper", "Nutidige holdninger til næstekærlighed", "individuel pligt", "social forpligtelse", "kristne reaktioner på modernisering", "kristne retningers holdninger til naturvidenskaben" samt "udelukkelsestesen vs. kombinationstesen". • *"Danskhedens historie":* https://www.youtube.com/watch?v=Ens2EJSZnZw • https://www.danmarkskanon.dk/ - Fra denne hjemmeside både detaljeret PDF og videoer om hver værdi. • http://www.dr.dk/nyheder/kultur/bertel-haarder-om-den-nye-danmarkskanon-vi-danskere-er-utydelige-om-vores-vaerdier • *"Danske unge er særligt tæt forbundet til folkekirken",* artikel 2017: https://www.kristeligt-dagblad.dk/kirke-tro/danske-unge-er-saerligt-taet-forbundet-til-kirken • Grand Danois: "*Danskhed*", TV-satireprogram, TV2 2016, 30 minutter: http://ucsyd.mitcfu.dk/TV0000103470
Omfang	24 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Forløbet har i særdeleshed handlet om den danske kultur, herunder Danmarkskanonen og danskernes religiøsitet. Eleverne har stiftet bekendtskab med begreber som bl.a. selvbevidsthed, individualisering, aftraditionalisering, sekularisering og herunder funktionel differentiering. I starten af forløbet fremlagde eleverne gruppevis om de 10 værdier i Danmarkskano-

	nen. Dernæst har de udført et minifeltarbejde, hvor de vha. spørgeskemaer har undersøgt danskernes religiøsitet og sammenlignet deres egne resultater med den store værdiundersøgelse fra 2008 (Lüchau m.fl.). <u>Eleverne har trænet:</u> –kulturelle udtryksformer i tid og rum –teorier om kultur og identitet –det nationale og det globale –interaktion og kommunikation inden for kulturer –kulturelle undersøgelsesmetoder - at identificere og beskrive kulturelle udtryk – at redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier – at reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces – at foretage tematiske sammenligninger på tværs af kulturer – at præsentere en kulturanalytisk problemstilling med udgangspunkt i eget indsamlet materiale – at behandle problemstillinger i samspil med andre fag – at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussioner, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser.

Titel 3	**Kulturel identitet og ungdomskultur**
Indhold	**Tekster:** • Kasper Asklund: "Kultur på arbejde", kap. 8, ibog Systime 2014 (https://culture.systime.dk/?id=237 *om identitetsblomsten, forbrugeradfærd, kulturelle fællesskaber og markører, storytelling, autenticitet osv.*) • Iben Jensen: "Grundbog i kulturforståelse", Roskilde Universitetsforlag 2006, side 59-65 *(kap. 5: "Kulturel identitet")*. • Hassan Preisler: "*Brun mands byrde*", romanuddrag. Lindhardt og Ringhof 2013, 9 sider. • "*Hvid mands byrde*", digt 1899, R. Kipling: https://ibog-verdenefter1914.systime.dk/index.php?id=487 <u>Tekster om mental sundhed:</u> • Tine Bendixen: *Det er okay at tale pænt om sig selv* – Femina, 2023 • Marie Kvittrud: *Du lader som om, at alt er fint, selvom du er ked af det. Vi gør det alle, og det har et navn* – Femina, 2023 • Ditte Marie Ascanius: *Mø blev ramt af angstanfald – og opdagede, at vi taler om kvinder på én bestemt måde* – Alt for damerne, 2023 <u>Mediernes rolle ift. nutidens kultur og identitetsskabelse:</u> • Morten Winter Bülow, Systime: https://mediernu.systime.dk/index.php?id=248&L=0 (*Homogeniseringstanken vs. heterogenitetstanken*)
Omfang	16 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Forløbet har haft fokus på, at identiteter ikke kan adskilles fra kulturen, og at identiteter er flydende. Samtidig har vi undersøgt nutidens identitetskonflikter blandt unge: Fællesskaber, kulturelle markører, angst, præstationspres og selvværd. <u>Eleverne har trænet at:</u> – kulturelle udtryksformer i tid og rum – teorier om kultur og identitet – interaktion og kommunikation inden for og på tværs af kulturer, herunder mediekultur - at identificere og beskrive kulturelle udtryk – at redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier – at reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces – at foretage tematiske sammenligninger på tværs af kulturer – at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussioner, gruppearbejde, pararbejde.

Titel 4	**Muslimer i Danmark**
Indhold	**Tekster:** • Allan Ahle m.fl.: "Horisont – grundbog i religion" side 153-170 + side 175-176. Gyldendal 2013 *(islam-overblik)*. • Lene Madsen m.fl: "Grundbogen til religion C" side 90-96 + side 97-103 + side 108-109. Systime 2012 *(islam-overblik)*. • Jens Forman: "Muslimernes religion – tro, praksis og sharia". Ca. 10 sider. Systime 2006 *(traditionalisme, sekularisme, modernisme, fundamentalisme)*. • Anne Skaarup Rasmussen m. fl.: "Det kulturelle møde", Systime 2006, side 6-16 (*etnocentrisme, stereotyper, fordomme, kulturrelativisme*). • Iben Jensen: "Grundbog i kulturforståelse", Roskilde Universitetsforlag 2006, side 67-76 *(kap. 6: "Diskrimination"*) + side 89-102 (*kap. 8: "Det flerkulturelle samfund"*). **Links:** • "Perkerdansk – religion", DR3-dokumentarserie 2015 • Signe Molde på udebane: "Vores hjem er ikke en ghetto", DR TV, 2025 • Artikel: "*Derfor dræber IS muslimer"*, Jyllands-Posten 2016: https://jyllands-posten.dk/international/mideast/ECE8820149/derfor-draeber-islamisk-stat-muslimer/ • Artikel: "*Stormoske i København kan forene muslimer"*, tv2.dk 2014: http://nyheder.tv2.dk/samfund/2014-06-17-stormoske-i-k%C3%B8benhavn-kan-forene-muslimer • Artikel: "*Sunni og shia – hvad strides de egentlig om?",* Politiken 2016: https://politiken.dk/udland/art5605615/Sunni-og-shia-hvad-strides-de-egentlig-om
Omfang	9 lektioner á 45 minutter
Særlige fokuspunkter	Forløbet har handlet om muslimer i Danmark (=kulturmøder) og om selve religionen islam. Eleverne har stiftet bekendtskab med begreber som bl.a. etnocentrisme, stereotyper, fordomme, kulturrelativisme, segregation og diskrimination. <u>Eleverne har trænet:</u> - kulturelle udtryksformer i tid og rum – teorier om kultur og identitet – kulturmøder – kultursammenligning – ikke-vestlig kultur – det nationale og det globale – interaktion og kommunikation inden for og på tværs af kulturer

	– kulturelle undersøgelsesmetoder. - at identificere og beskrive kulturelle udtryk – at redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier – at reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces – at foretage tematiske sammenligninger på tværs af kulturer – at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussioner, individuelle skriveøvelser, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser.

Titel 5	**Kina**
Indhold	**Tekster**: • Peter Nedergaard "*Kina. Politik, økonomi og samfund*" Systime ibog. Kapitel 1.2, 5.1, 5.5, 5.7 – 5.10 (kinesiske idésystemer, befolkning og land, miljø, uddannelsessystem, social lagdeling, massemedier og organisationer) • Jan Larsen: "*Kina har mistet grebet om fødselstallet*", Globalnyt 2021. • Christoffer Hørning: "Den kinesiske forhandler", kapitel om Hall og Kina • Lene Sønderby Bech og Christian Nielsen: "*Ni Hao zhongguo*" (hele kapitlet om religion, tro og ritualer i Kina): https://nihao3.systime.dk/?id=227 • Lene Sønderby Bech og Christian Nielsen: "*Ni Hao zhongguo*" (to afsnit om familien): https://nihao1.systime.dk/?id=198 https://nihao1.systime.dk/?id=236 • Michael Sandfort: "*Alle veje fører til overvågning*", debatindlæg i Information, januar 2025. **Film**: • "Horisont: Det Kina, du ikke kender", afsnit 2, dokumentar, DR, 2026: https://www.dr.dk/drtv/episode/horisont_-det-kina-du-ikke-kender-_1_2__588319 • "Kvinder tilovers", dokumentar, DR2, 2019: https://mitcfu.dk/materialeinfo.aspx?idnr=TV0000121075&cfuid=7 • "Den håbløse skole", dokumentar, 2012: https://filmcentralen.dk/gymnasiet/film/den-haabloese-skole • "Horisont: Staten ser alt", dokumentar, DR1: https://mitcfu.dk/MaterialeInfo/?faust=TV0000115005&s=48470050& **Links**: • "Hofstede Insights" om Danmark og Kina https://www.hofstede-insights.com/country-comparison/china,denmark/ • Om buddhisme, 2018: https://www.youtube.com/watch?v=JzNq6_EF5S8
Omfang	11 lektioner á 45 minutter

Særlige fokuspunkter	Eleverne har trænet: • kulturelle udtryksformer i tid og rum • teorier om kultur og identitet • kultursammenligning • ikke-vestlig kultur • at identificere og beskrive kulturelle udtryk • at redegøre for og anvende forskellige kulturbegreber og -teorier • at reflektere over egne og andres værdier som resultat af en kulturel proces • at demonstrere viden om fagets identitet og metoder.
Væsentligste arbejdsformer	Klasseundervisning, diskussioner, gruppearbejde, pararbejde, fremlæggelser.